

Sygn. akt IV KK 42/07

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Kosmal (przewodniczący)

SSN Waldemar Płóciennik (sprawozdawca)

SSA del. do SN Jarosław Matras

Protokolant Elżbieta Brejniak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Staszaka

w sprawie **P. B.**

skazanego z art. 278 § 1 k.k. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 12 czerwca 2007 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 12 września 2006 r., sygn. akt IV Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 28 lutego 2006 r.,

sygn. akt II K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu
w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

U Z A S A D N I E N I E

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2006 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w K. uznał P. B. za winnego tego, że w dniu 19 marca 2005 r. w K., działając w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 k.k. i wspólnie z dwoma nieustalonymi mężczyznami, co do których wyłączono materiały do odrębnego postępowania, zabrał w celu przywłaszczenia portfel, pieniądze w kwocie 80 złotych, telefon komórkowy wartości 800 złotych oraz dowód osobisty, prawo jazdy, dowód rejestracyjny samochodu i dwie karty bankomatowe na szkodę A. P., a także portfel, pieniądze w kwocie 10 złotych, kluczyki do samochodu, klucze do mieszkania o łącznej wartości 100 złotych oraz dowód osobisty, inne dokumenty i kartę bankomatową na szkodę A. K., tj. przestępstwa z art. 278 § 1 i 5 k.k. i art. 275 § 1 i 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 10 złotych.

W apelacji, skierowanej przeciwko całości wyroku, obrońca oskarżonego zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a to:
 - a. art. 4 k.p.k. poprzez naruszenie zasady obiektywizmu obowiązującej w procesie karnym, a w szczególności pominięcie tych dowodów i okoliczności, które przemawiają na korzyść oskarżonego, tj. jego wyjaśnień,
 - b. art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie nie dających usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, które to wątpliwości wynikają m.in. z przeprowadzonych w procesie dowodów z wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków, w szczególności R. C. i K. K.,

- c. art. 7 k.p.k. poprzez naruszenie obowiązującej w procesie karnym zasady swobodnej oceny dowodów i uznaniu za wiarygodne dowodów, których za takie uznać nie można, ze względu na szereg występujących w nich sprzeczności, tj. m.in. zeznań świadków T. K., M. N. i T. M.,
 - d. art. 9 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 297 § 1 pkt 5 k.p.k. poprzez niezrealizowanie podstawowego celu postępowania przygotowawczego w postaci niezabezpieczenia – z winy organów prowadzących postępowanie – dowodu w postaci kasety z monitoringu lokalu „J.” w K., a w związku z tym niemożność przeprowadzenia dowodu z zapisu na w/w kasecie, o co od początku postępowania wnosił oskarżony,
 - e. art. 167 k.p.k. poprzez nie wykazanie należytej inicjatywy dowodowej przez organy prowadzące niniejszy proces, a w związku z tym nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań świadka P. M. i osoby o imieniu M., o której wspominają inne osoby przesłuchiwane, które to dowody mogłyby przyczynić się do wyjaśnienia sprawy,
2. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu oskarżonego winnym zarzucanego mu czynu pomimo, że nie pozwala na to zebrany w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności na przyjęciu, że zabrał w celu przywłaszczenia portfele wraz z innymi rzeczami, pomimo że w sprawie brak jest jakichkolwiek dowodów bezpośrednich w tym zakresie.

W następstwie tych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 12 września 2006 r., sygn. akt IV Ka (...), Sąd Okręgowy w K. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

W kasacji od wyroku sądu odwoławczego obrońca skazanego zarzucił rażącą obrazę przepisów postępowania, a to art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 455 § 1 k.p.k., poprzez brak naprawienia przez sąd odwoławczy błędnej kwalifikacji prawnej przy niezmiennym stanie faktycznym, pomimo iż poczynione przez sąd I instancji ustalenia faktyczne, zaaprobowane przez sąd odwoławczy w oczywisty sposób nie odpowiadały realizacji przez oskarżonego typu czynu zabronionego, który został mu przypisany, a to art. 278 § 1 i 5 k.k. i art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., która to obraza miała wpływ na treść orzeczenia i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w K. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Konsekwencją wniesionej kasacji stała się konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia, choć nie z powodów związanych z treścią podniesionego zarzutu.

Zgodnie z art. 536 k.p.k. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym – tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455 k.p.k.

W toku postępowania kasacyjnego ujawnił się jeden z tzw. bezwzględnych powodów odwoławczych, o których mowa w art. 439 k.p.k., co pociągnęło za sobą konieczność uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Pismem z dnia 19 stycznia 2007 r. (k – 2 akt Sądu Najwyższego), wiceprezes Sądu Okręgowego w K. zawiadomił Sąd Najwyższy, że w wyniku czynności nadzorczych ustalił, iż w dniu 12 września 2006 r., w rozpoznaniu sprawy skazanego brał udział SSR D. M., który w tym dniu nie miał delegacji „do pełnienia czynności sędziego w Sądzie Okręgowym w K., był zatem osobą

nieuprawnioną do orzekania w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.”. Treść zaskarżonego wyroku oraz protokołu rozprawy odwoławczej wskazują, że SSR D. M. rzeczywiście brał udział w rozpoznaniu sprawy skazanego w postępowaniu odwoławczym prowadzonym przez właściwy funkcjonalnie Sąd Okręgowy w K.

Osoba powołana na stanowisko sędziego jako uprawniona do orzekania z mocy tego powołania, orzekać może jednak tylko w sądzie macierzystym. Możliwość orzekania w innym sądzie uzyskuje m.in. przez delegację przewidzianą w przepisach ustawy o ustroju sądów powszechnych. Delegacja spełnia więc funkcję uprawniającą, legitymującą tego sędziego do orzekania w innym niż jego obecny sąd macierzysty. Nieposzanowanie tego czyni, że skład, w którym zasiada sędzia nieuprawniony do sądenia w tym sądzie, staje się nienależyty, a tego typu naruszenie stanowi rażącą obrazę minimalnego standardu prawidłowego procedowania. W rozważanej sprawie doszło więc do uchybienia, o którym mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a nie – jak ujęto to w piśmie wiceprezesa Sądu Okręgowego w K. – sytuacji przewidzianej w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. Orzekanie przez sąd nienależycie obsadzony powoduje, że wyrok wydany przez ten sąd podlega uchyleniu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu na treść tego orzeczenia.

Konsekwencją zaistniałej sytuacji procesowej stała się konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Rodzaj zaistniałego uchybienia spowodował, że zbędne stało się odnoszenie się do zarzutu zawartego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia. Przy ponownym rozpoznaniu wniesionej apelacji sąd odwoławczy winien odnieść się także do argumentacji obrońcy oskarżonego zaprezentowanej w kasacji.

Kierując się powyższym orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.